

Ontwikkelgesprek Master of Music – hoofdlijnen en conclusies 8 oktober 2020

Iedere zes jaar wordt een opleiding beoordeeld en geaccrediteerd door NVAO (de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie). In juni 2019 heeft de beoordeling plaatsgevonden van de HKU Master of Music, met een positief beoordelingsrapport als resultaat. Als afsluiting van het traject tot behoud van accreditatie heeft de opleiding op 8 oktober 2020 een ontwikkelgesprek gevoerd met de voorzitter en een van de leden (extern deskundige) van het auditpanel. In een ontwikkelgesprek komen mogelijke verbeteringen vanuit een ontwikkelperspectief aan de orde. Het gesprek is geen onderdeel van de beoordeling van de opleiding, maar biedt de opleiding de gelegenheid om te sparren over ontwikkelgerichte en toekomstgerichte onderwerpen. Vanuit de opleiding namen de directeur HKU Utrechts Conservatorium en de directeur HKU Muziek en Technologie deel aan het gesprek. Een medewerker afdeling kwaliteitszorg verzorgde de verslaglegging.

Context

De HKU Master of Music wordt aangeboden door twee *schools*, te weten HKU Utrechts Conservatorium (UC) en HKU Muziek en Technologie (MT). Het UC verzorgt de *pathway* Music Performance, MT verzorgt de *pathway* Music Design. Inmiddels wordt deze strikte splitsing als een obstakel ervaren voor de beantwoording van de leervragen van een aantal studenten. Deze problematiek vormt in feite de ‘grondtoon’ van het gesprek.

Gespreksonderwerpen

Tijdens het ontwikkelgesprek zijn op initiatief van de opleiding onderstaande thema’s besproken:

1. Flexibilisering
2. Interactie opleiding – werkveld

De samenhang tussen beide onderwerpen is een belangrijk punt van aandacht.

Flexibilisering

Aspecten van flexibilisering: de leervraag

Studenten komen normaliter de opleiding binnen met een leervraag, in de zin van een min of meer duidelijk beeld van een bepaalde professionele toekomst waarnaar ze zich willen ontwikkelen. Dit leidt tot evenzovele individuele studiewegen als er studenten zijn, allemaal gebaseerd op de gemeenschappelijke basis: het landelijk competentieprofiel Master of Music. Wanneer studenten komen met een leervraag waarvoor ze gebruik zouden moeten kunnen maken van het onderwijsaanbod van beide *pathways* dan ontstaan problemen. Ook zijn er studenten die gebaat zouden zijn bij een vrije ruimte tussen beide *pathways* in, of met meer mogelijkheden bij andere opleidingen binnen HKU.

Aspecten van flexibilisering: differentiatie vs integratie

Flexibilisering van onderwijs kan vele vormen aannemen. Aan de ene kant staan vormen waarbij (bestaand) onderwijs wordt opgeknipt in losse eenheden (differentiatie, denk aan minoren, *microcredentials*, etc.), aan de andere kant staat de weliswaar ‘vrije’ maar integrale invulling van een studiep pad binnen een opleiding. Voor de in de inleiding genoemde problematiek wil de opleiding zich verhouden tot deze ‘vrije’ maar integrale invulling.

Aspecten van flexibilisering: semipermeabiliteit en organiseerbaarheid

Impliciet aan de aard van een integrale benadering is het begrip semipermeabiliteit. Dit houdt in dat de opleiding een autonome, integrale eenheid is, die echter niet gesloten is, maar in wisselwerking staat met de omgeving, zoals het hoger onderwijs en het professionele werkveld.

Dit impliceert:

- 1) dat de opleiding niet zonder verlies van waarde opgedeeld kan worden: bijvoorbeeld wanneer een eigen student zijn studiep ad onderbreekt om elders een module te volgen, of wanneer een inkomende student een enkele module volgt binnen de opleiding; en
- 2) dat tegelijk de opleiding mogelijkheden moet ontwikkelen die zorgen dat a) inkomende studenten deel kunnen nemen aan onderdelen van het programma en daar waardevolle kennis op kunnen doen, en b) eigen studenten zonder hun integrale leerweg te verstoren onderdelen elders kunnen volgen en deze integreren in hun ontwikkeling.

Wanneer studenten over en weer gebruik gaan maken van het onderwijsaanbod van beide *pathways*, ontstaan uitdagingen ten aanzien van de inzet van docenten. Docenten hebben immers een aanstelling bij een *school*.

Wisselwerking opleiding – werkveld

De rol van een MMus opleiding in het vernieuwen van de beroepspraktijk wordt steeds groter, met name omdat de beroepspraktijk waarvoor opgeleid wordt niet of nauwelijks tijd, ruimte en middelen heeft voor onderzoek. Het is daarbij belangrijk dat de innovatie van de beroepspraktijk gebeurt in wisselwerking met partijen in de beroepspraktijk. In deze wisselwerking kan de onbevangenheid van studenten en het gegeven dat zij nog geen last hebben van enige 'bedrijfsblindheid' ertoe leiden dat voor de oplossing van de vragen geheel nieuwe wegen ingeslagen worden. Input van het werkveld wordt ook verkregen door frequent het gesprek over de beroepscompetenties te voeren. Daarmee wordt de actualiteit van de doelen die worden nagestreefd, van de competenties die worden gerealiseerd, geborgd.

In de beroepspraktijk wordt steeds vaker samengewerkt met andere vakgebieden. Daardoor blijkt het voor M&T en UC noodzakelijk om zich tot anderen te kunnen verhouden vanuit de essenties van het vakgebied. De werkelijke samenwerking en interactie speelt zich namelijk niet af op het niveau van de 'verticale ambachtelijkheid' (het specifieke eigen specialisme), maar op het niveau van de vraag 'waar staat mijn vakgebied eigenlijk voor?', de vraag die het specialisme overstijgt ('horizontale ambachtelijkheid').

Actiepunten

Bovenstaande leidt tot het benoemen van de volgende ontwikkelacties:

- Het ontwikkelen van een effectieve structuur voor Master of Music studenten van Muziek & Technologie en het Utrechts Conservatorium waarin de individuele studiewegen - waar gewenst - ook pathway overstijgend kunnen zijn.
- Het ontwikkelen van een integrale onderzoeksomgeving (leeromgeving) voor Master of Music studenten van HKU en studenten Master Muziekwetenschap van de Universiteit Utrecht, waar de focus ligt op meerwaarde halen uit de gezamenlijkheid.

We willen de voorzitter en de deskundige uit het auditpanel graag danken voor hun inbreng tijdens het ontwikkelgesprek.

Het beoordelingsrapport is te downloaden via de NVAO-website:

<https://www.nvao.net/nl/besluiten/hogeschool-voor-de-kunsten-utrecht/m-muziek>